

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

2 грудня 2014 року

м. Київ

Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі:

головуючого суддів: **Кривенка В.В., Гриціва М.І., Гусака М.Б., Коротких О.А., Кривенди О.В., Маринченка В.Л., Панталієнка П.В., Прокопенка О.Б., Самсіна І.Л., Терлецького О.О., –**

розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Дніпропетровськгаз» (далі – Товариство) до управління Пенсійного фонду України в Царичанському районі Дніпропетровської області (далі – управління ПФУ, ПФУ відповідно) про скасування рішення,

в с т а н о в и л а :

У травні 2013 року Товариство звернулося до суду з позовом, у якому просило скасувати рішення управління ПФУ від 9 квітня 2013 року № 19 про застосування штрафу та нарахування пені за несвоєчасну сплату (несвоєчасне нарахування) страхувальниками страхових внесків, у тому числі донарахованих страхувальниками або органом ПФУ (далі – спірне рішення).

На обґрунтування позову вказало, що спірне рішення прийняте всупереч вимогам частини четвертої статті 12 Закону України від 14 травня 1992 року № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (у редакції, яка діяла до 19 січня 2013 року; далі – Закон № 2343-ХІІ). Вказане рішення ухвалене також без проведення перевірки, без зазначення підстав, з яких воно було винесено, та без зазначення актів перевірок діяльності позивача в частині сплати страхових внесків до ПФУ.

Дніпропетровський окружний адміністративний суд постановою від 4 червня 2013 року в позові відмовив.

Дніпропетровський апеляційний адміністративний суд постановою від 11 грудня 2013 року рішення суду першої інстанції скасував та ухвалив нове – про задоволення позову.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 11 вересня 2014 року постанову апеляційного суду скасував, а постанову Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 4 червня 2013 року залишив у силі.

Не погоджуючись із ухвалою Вищого адміністративного суду України, Товариство звернулось із заявою про її перегляд Верховним Судом України з підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.

На обґрунтування заяви додало копію ухвали Вищого адміністративного суду України від 14 липня 2014 року (справа № 2а/0470/4633/11, к/с № К/800/13124/14), яка, на думку Товариства, підтверджує неоднакове правозастосування.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 27 жовтня 2014 року допустив цю справу до провадження Верховного Суду України з підстави неоднакового застосування судом касаційної інстанції статей 1, 12 Закону № 2343-ХІІ у подібних правовідносинах.

У рішенні, наданому на підтвердження неоднакового правозастосування, суд касаційної інстанції, залишаючи без змін рішення судів попередніх інстанцій, виходив із того, що у період дії мораторію вводиться заборона щодо нарахування штрафу та пені, а тому не нараховуються штрафні (фінансові) санкції за податковими зобов'язаннями безвідносно до часу їх виникнення.

Натомість у справі, що розглядається, Вищий адміністративний суд України, скасовуючи рішення апеляційного суду та залишаючи в силі постанову суду першої інстанції, погодився із висновком останнього, що оскільки мораторій не зупиняє виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), які виникли після введення мораторію, то і не припиняє заходів, спрямованих на їх забезпечення.

Перевіривши наведені у заяві доводи, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України дійшла висновку про відсутність підстав для її задоволення з огляду на таке.

Суди встановили, що Товариство зареєстровано в управлінні ПФУ і є платником страхових внесків до ПФУ.

Господарський суд Дніпропетровської області ухвалою від 14 жовтня 2005 року порушив провадження у справі № Б24/235/05 про банкрутство Товариства, ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів, який згідно із статтею 1 Закону № 2343-ХІІ (у редакції, яка діяла на час постановлення ухвали) передбачає зупинення виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), термін виконання яких настав до дня введення мораторію, і припинення заходів, спрямованих на забезпечення виконання цих зобов'язань та зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), застосованих до прийняття рішення про введення мораторію.

9 квітня 2013 року управління ПФУ прийняло спірне рішення, яким за несвоєчасну сплату страхових внесків нараховано пеню в сумі 4774 грн 8 коп. за період з 18 грудня 2012 року по 13 березня 2013 року.

З урахуванням періоду, що перевірявся відповідачем, правовідносини у цій справі були предметом регулювання Закону № 2343-ХІІ у двох редакціях.

У період до 19 січня 2013 року питання забезпечення вимог кредиторів і мораторій на задоволення вимог кредиторів регламентувалися, зокрема, статтею 12 Закону № 2343-ХІІ.

Верховний Суд України вже вирішував питання про усунення розбіжностей у застосуванні статей 1, 12 Закону № 2343-ХІІ цієї редакції. Зокрема, в постановях від 4 липня 2011 року, 7 травня, 11 червня, 1 жовтня 2012 року та 26 лютого 2013 року (справи №№ 21-144а11, 21-289а11, 21-179а12, 21-298а12, 21-34а13 відповідно) він зазначив, що за змістом наведених норм Закону № 2343-ХІІ мораторій на задоволення вимог кредиторів, уведений у зв'язку з порушенням провадження у справі про банкрутство, не зупиняє виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), які виникли після його введення, а відтак не припиняє заходів, спрямованих на їх забезпечення.

Невиконання таких зобов'язань є правопорушенням. Отже, нарахування санкцій, застосування заходів забезпечення за невиконання зазначених зобов'язань і примусове стягнення на підставі виконавчих документів коштів на виконання таких грошових

зобов'язань та зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), а також штрафних санкцій, ґрунтується на законі.

19 січня 2013 року набрав чинності Закон України від 22 грудня 2011 року № 4212-VI «Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», яким Закон № 2343-XII викладено в новій редакції. Зокрема, з цієї дати мораторій на задоволення вимог кредиторів було врегульовано статтею 19, яка була чинною на день винесення спірного рішення.

Частиною п'ятою зазначеної вище статті Закону № 2343-XII передбачено, що дія мораторію на задоволення вимог кредиторів не поширюється на виплату заробітної плати та нарахованих на ці суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування.

За таких обставин та з урахуванням наведеного правильним є висновок суду касаційної інстанції у справі, яка розглядається, про правомірність рішення пенсійного органу щодо нарахування пені за несвоєчасну сплату страхувальниками страхових внесків, у тому числі донарахованих страхувальниками або органом ПФУ.

Керуючись статтями 241, 242, 244 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

У задоволенні заяви публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Дніпропетровськгаз» відмовити.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.